

Farský list

Gréckokatolíckej Farnosti svätého archanjela Michala v Lomnom

ročník: VII.

15. január 2023

číslo: 03

365 dní s pátrom Piom

11. január: Poznanie našej potenciálnej nehodnosti, ktoré spočíva v uvedení si toho, čím by sme boli a čoho by sme sa dopúšťali, keby nám neprichádzala na pomoc Božia milosť, si neslobodno zamieňať s našou aktuálnou nehodnosťou.

Prvá robí ľudské stvorenie milým a vítaným pred tvárou Najvyššieho, zatiaľ čo druhá ho robí odporným, pretože je odrazom neprávosti aktuálne prítomnej v duši, čiže vo svedomí.

V šere neistoty, kde sa väčšinu času nachádzate, si zamieňate jednu za druhú, takže na základe uvedomenia si toho, čoho ste potenciálne schopné, sa vás zmocňuje strach, že ste aktuálne tým, čo je vo vás prítomné len ako možnosť.

Mučivá neistota ohľadom toho, či ste pred Bohom hodné lásky, alebo nenávisťi, nie je v skutočnosti trestom, ale len bolesťou. Vskutku, nik z tých, ktorí sú skutočne nehodní alebo sa takými chcú stať, sa nechveje strachom pri pomyslení na vlastnú nehodnosť. Túto neistotu dopúšťa Boh na všetkých ľuďoch, aby neprepadli domýšľavosti a nestrácali ostražitosť vo veciach týkajúcich sa ich večnej spásy. (*List zo 7. decembra 1916 adresovaný sestram Ventrellovým - zv. III, s. 541*)

12. január: Pamätajte na toto: keď diabol robí lomoz, znamená to, že je ešte stále vonku, ešte sa mu nepodarilo preniknúť dnu. To, čo by v nás malo vzbudzovať strach, je falošný pokoj a súzvuk medzi ním a ľudskou dušou. Verte mi, lebo sa vám prihovám ako brat, a navyše s právomocou kňaza a vášho duchovného vodcu: zažeňte márne obavy, rozptýľte mraky, ktorými diabol zaťahuje nebo nad dušami, aby ich tak trýznil a odradil od každodenného prijímania sviatostného Pána.

Viem, že Pán dopúšťa tieto útoky nepriateľa, aby ste sa prostredníctvom jeho milosrdenstva stali drahými jeho srdcu, ako aj preto, lebo si praje, aby ste sa mu pripodobnili v jeho úzkostiach, ktoré prežíval na púšti, v Getsemanskej záhrade a na kríži. Vy sa však máte brániť, aby ste odradili útoky zlého a pohrdli jeho zlomyseľným nahováraním. (*List zo 7. decembra 1916 adresovaný sestram Ventrellovým - zv. III, s. 541*)

Pondelok, 16. január 2023

Poklona úctyhodným reľaziám svätého apoštola Petra

16:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Mária, Mária, Ján, Juraj

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Helena, Michal

Menl. časti: *sl.* s. 328 ap. zač. 53 evanj. Mk zač. 48

Utorok, 17. január 2023

Prepodobný a bohonositeľský otec Anton Veľký

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Marcela (Tramitová); *Moleben Gojdič*

Menl. časti: *sl.* s. 330 ap. zač. 54 evanj. Mk zač. 50

Streda, 18. január 2023

Svätý Atanáž a svätý Cyril, alexandrijskí arcibiskupi

16:30 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): † Margita

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Lubomír (Radič, ročná) s panachýdou

Menl. časti: *sl.* s. 331 (116) ap. zač. 55 evanj. Mk zač. 51

Štvrtok, 19. január 2023

Prepodobný otec Makarios Egyptský

16:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Helena

17:30 Sv. liturgia (Lomné, *sl.*): * Michal (Barna) s rod.; *Moleben sv. Jozef*

Menl. časti: *sl.* s. 112 ap. zač. 56 evanj. Mk zač. 52

Piatok, 20. január 2023

Prepodobný a bohonositeľský otec Eutymios Veľký

16:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Anna (Capová)

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Anna (za uzdravenie)

Menl. časti: *sl.* s. 332 ap. zač. 58 evanj. Mk zač. 53

Sobota, 21. január 2023

Prepodobný otec Maxim Vyznávač. Svätý mučeník Neofyt

Nedeľa, 22. január 2023

35. nedeľa po Päťdesiatnici.

Svätý apoštol Timotej. Prepodobný mučeník Anastáz Perzský. Hlas 8.

08:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * za všetkých veriacich

09:30 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*):

* Lucia, Alexandra, Barbora, Anna, Miroslav, Andrea, Rastislav, Lea

11:00 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): * Mariana s rodinou

Menl. časti: *sl.* s. 106 ap. zač. 285* evanj. Lk zač. 94

Rozprávanie ruského pútnika

Dozorca mu porozprával, ako bola uzdravená a ja som mu zasa porozprával o tom, ako mi sedliak vyliečil nohy. Lekár vyhlásil: „Tieto dva príklady nie sú prekvapujúce: bola to sila prírody, čo pôsobila v oboch prípadoch. Ale zato si ich poznamenám, aby som si ich zapamätal.“ Vytiahol z vrecka ceruzku a napísal na papierik niekoľko slov. Čoskoro sa rozšírila zvesť, že som veštcom, uzdravovateľom a čarodejníkom. Zovšadiaľ si ma prišli pozrieť, aby si pýtali rady. Prinášali mi aj darčeky, ba začali ma uctievať ako svätého. Na konci týždňa som sa nad tým všetkým zamyslel a dostal som strach, že upadnem do márnivosti a roztržitosti. Nasledujúcej noci som tajne opustil dedinu.

Príchod do Irkutska

Znova som kráčal po pustež ceste. Cítil som sa taký ľahký, ako keby mi bola spadla z pliec hora. Modlitba ma vždy viac a viac potešovala. Zavše mi srdce horelo nekonečnou láskou k Ježišovi Kristovi a blahodarné vlny tohto podivuhodného vrenia sa rozširovali po celej mojej bytosti. Obraz Ježiša Krista bol tak hlboko vpísaný do môjho ducha, že pri myšlienke na udalosti z evanjelia sa mi zdalo, ako keby som ich bol videl pred svojimi očami. Bol som dojatý a od radosti som plakal. Zavše som zacítil vo svojom srdci také šťastie, že by som ho nijako nemohol opísať. Niekedy som ostal aj tri dni ďaleko od ľudských príbytkov a vo vytržení som sa cítil na zemi sám, úbohý hriešnik pred Bohom, ľútostivým a priateľským voči ľuďom. Táto samota bola mojím šťastím. V nej sladkosť modlitby bola oveľa citlivejšia ako pri styku s ľuďmi. Konečne som prišiel do Irkutska. Najprv som sa poklonil pred pozostatkami svätého Inocenta a potom som sa pýtal, kam teraz ďalej ísť. Netúžil som nadlho zostať v meste, lebo v ňom bolo veľa ľudí. Kráčal som ulicou; zahĺbený do myšlienok stretol som istého obchodníka z toho kraja, ktorý ma zastavil a povedal: „Si pútnik? Prečo nejdeš do môjho domu?“ Prišli sme do jeho bohatého domu. Spýtal sa ma, kto som. Porozprával som mu o svojich cestách. Nato mi on povedal: „Mal by si ísť až do starodávneho Jeruzalema. Tam dolu je svätosť, ktorej sa nevyrovná nijaká iná. „S radosťou by som šiel,“ odpovedal som mu, „ale nemal by som si z čoho zaplatiť cestu, lebo na to treba veľa peňazí.“ „Ak chceš, prezradím ti spôsob,“ povedal obchodník. „Lanského roku som tam poslal istého starca našich priateľov.“ Padol som mu k nohám a on mi povedal: „Počkaj, dám ti list pre môjho syna, ktorý je v Odesse a obchoduje s Carihradom. Má lode, on ťa odvezie až do Carihradu a odtiaľ ti jeho úrady zaplatia cestu až do Jeruzalema. Nie je to také drahé.“ Tieto slová ma veľmi potešili. Srdečne som sa poďakoval tomu dobrodincovi a zvlášť som ňakoval Pánu Bohu, ktorý prejavuje takú otcovskú lásku voči mne, zatvrdlivému hriešnikovi, ktorý nerobí nič dobré ani jemu, ani iným a neužitočne je chlieb druhého. U toho šľachetného obchodníka som ostal tri dni. Dal mi list pre syna a teraz idem do Odesy s nádejou, že sa dostanem do svätého mesta

Jeruzalema. Ale neviem, či mi Pán Boh dovolí skloniť sa pred jeho oživujúcim hrobom.

TRETIE ROZPRÁVANIE

Pred odchodom z Irkutska som sa vrátil k duchovnému otcovi, s ktorým som mával rozhovory a povedal som mu: „Čoskoro sa vyberiem na cestu do Jeruzalema. Prišiel som sa od vás odobrať a poďakovať sa vám za vašu kresťanskú lásku voči mne, úbohému pútnikovi.“ Povedal mi: „Nech ťa Pán Boh požehná na cestu! Ale nič si mi nepovedal o sebe, kto si a odkiaľ prichádzaš. Počul som veľa rozprávání o tvojich cestách. Rád by som niečo vedel o tvojom pôvode a o tvojom živote až po chvíľu, keď si začal svoj potulný život.“ „Rád vám to porozprávam,“ povedal som. „To nie je dlhá história.“

Život pútnika

„Narodil som sa v istej dedinke v provincii Orel. Po smrti rodičov sme ostali len dvaja, môj starší brat a ja. On mal desať rokov. Ja som bol v treťom roku. Náš starý otec si nás vzal k sebe na výchovu. Bol to ctihodný a zámožný starec. Mal hostinec vedľa hlavnej cesty a keďže bol veľmi dobrý, mnoho cestujúcich sa uňho zastavovalo. Išli sme teda žiť k nemu. Môj starší brat bol veľmi živý, behal vždy po dedine; ja som ostával viac u starého otca. Na sviatky nás brával do kostola a doma nám často čítaval Bibliu. Pozrite, túto, čo mám so sebou. Brat vyrástol a začal piť. Mal som sedem rokov. Jedného dňa som s ním ležal na peci: sotil ma a nechal spadnúť. Poranil som si ľavé rameno a od toho času si ním nemôžem poslúžiť, je celkom zoschnuté. Starý otec vidiac, že by som sa nemohol venovať prácam na poliach, rozhodol sa naučiť ma čítať. A keďže sme nemali abecedu, pomáhal si Bibliou takýmto spôsobom: ukázal mi litery a nútil ma slabikovať slová a potom rozlišovať litery. Takto, ani neviem ako, častým opakovaním po ňom naučil som sa konečne čítať nahlas Bibliu. On ma pritom opravoval. U nás sa často zastavoval pisár. Mal pekné písmo a rád som ho vídaval prísť. Začal som sám od seba písať slová podľa jeho príkladu. On mi potom naznačil, ako to treba robiť: dal mi papier, čiernidlo a vystrúhal mi perá. Naučil som sa teda aj písať. Môj starý otec bol s tým veľmi spokojný a povedal mi: Tak, Pán Boh ti dal vedieť čítať a písať; budeš opravdivým človekom. Poďakuj sa za to Pánovi a často ho prosievaj! Chodievali sme do kostola na všetky pobožnosti, ale aj doma sme sa tiež často modlievali. *(pokračovanie v budúcom čísle)*

OZNAMY

- Kto by chcel prispieť (Lomné) ako **odmenu za službu pre našu cerkovníčku**, môže tak urobiť u pani Helenky Čechovej.
- **Upratovanie v chráme v Lomnom** má na zodpovednosť dvojica rodín: rodina Kocková a rodina Demjanovičová. Tým, čo upratovali srdečne Pán Boh zaplatí a tým, čo nastupujú prajeme veľa síl.

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť svätého archanjela Michala

Lomné 95, 090 33 Turany nad Ondavou, tel.: 054/749 12 55; 0905 507 681

o. Peter Olšavský, **email:** gkfu.lomne@gmail.com **web:** http://www.lomne.sk/-cirkev

Ján Knapík – Milosrdenstvu v ústrety

(alebo ako to vyzerá z druhej strany spovednej mriežky)

Avšak oveľa viac než spôsob, akým penitent pozdraví, vypovedá o jeho rozpoležení, tón hlasu, rýchlosť reči, gestá či držanie tela. Najviac ale prezradí samotná tvár, presnejšie jeho oči. Do nich je vpísaný prežitý život, dobro i zlo, radosť i smútok, utrpenie, sklamanie, pády, vzostupy. Len málokedy si dokážeme naplno uvedomiť, čo všetko o nás vypovedajú naše oči. Nie nadarmo sa hovorí, že sú zrkadlom duše, vedú do najskrytejších hlbín osobnosti.

Aj keď začiatok spovede zaberie nanajvýš pár desiatok sekúnd, spovedníkovi ponúka informácie, ktoré sú dôležité na vytvorenie atmosféry prijatia. Zdalo by sa, že takmer všetko, čo bolo napísané vyššie, popierajú kajúnci, ktorí sa spovedajú *in medias res*. Kľaknú si a bez akéhokoľvek úvodu spustia: „Hrešil som, ohováral som...“ V skutočnosti tým povedali o sebe oveľa viac, než si vôbec dokážu uvedomiť.

NA KUS REČI

„Na spovedi som bola iba nedávno a nemám žiadne hriechy, ale videla som, že tu nikoho nemáte, tak som prišla.“ Áno, stáva sa, že ktosi príde na spoved' takpovediac na kus reči. Veľa je tých, čo to nepovedia priamo, no po chvíli je jasné, že sa chcú len porozprávať. Možno to znie celkom neveriteľne, ale je to tak. Týka sa to ľudí, ktorí sú celé dni sami a ich jediný spoločenský kontakt je kostol. Keďže hlavne vo veľkých farnostiach vládne značná anonymita, spoved' je jednou z mála vzácnych príležitostí na rozhovor tvárou v tvár. Oveľa viac než o nich to však vypovedá o svete, ktorý ich obklopuje a ktorý tvoria ich rodinní príslušníci, a nielen oni, ale aj my všetci.

Do tejto kategórie patria svojim spôsobom i penitenti, ktorí za vyznanie hriechov považujú rozhovor o svojom živote. Isto, samotné vyznanie môže mať aj podobu rozhovoru. V niektorých prípadoch je to dokonca nevyhnutné, napríklad ak penitent nebol dlho na svätej spovedi a má veľký strach alebo nevie vyjadriť svoje previnenia. Teraz mám ale na mysli najmä tých, ktorí v rozhovore nespomenú žiadne hriechy, a predsa na záver dodajú: „Na viac hriechov si nespomínam.“

MIMO SPOVEDNICE

Nie vždy je možné, aby kňaz vysluhoval sviatosť zmierenia v spovednici alebo v miestnosti na to vymedzenej. Niekedy sa preto svätá spoved' realizuje aj uprostred kostola. Iba stolička a kľakadlo. Má to svoje výhody, zvlášť ak niekomu uzavretý priestor navodzuje úzkosť. Pravdaže, sú s tým spojené aj určité úskalia. Napríklad, výrazne to okliešťuje diskretnosť vysluhovania. Niekedy je potrebné rozoberať citlivé záležitosti a tu vzniká nebezpečenstvo, že si spoved' vypočujú aj iní ľudia. Avšak platí, že ak si veriaci nechtiac vypočujú vyznanie hriechov iného penitenta, je povinný zachovať mlčanie rovnako ako kňaz. Napriek tomu, nikto z nás netuží po tom, aby sa o jeho najhlbších, doslova intímnych záležitostiach

dozvedeli neznámi ľudia. Hoci sa nás to týka všetkých, v podobných situáciách, napodiv, často bádám u veriacich nedostatok ohľaduplnosti.

Spovedám uprostred kostola. Blíži sa začiatok svätej omše. Ľudia pomaly obsadzujú kostol. Miesta sa míňajú a voľný priestor navôkol sa zužuje. Tí, čo majú citlivosť voči ostatným vyvinutú len obmedzene, sa postavlia do bezprostrednej blízkosti spovedajúceho sa. Čisto pre predstavu - zhruba jeden a pol metra.

„Prepáčte, mohli by ste ísť trochu ďalej? Tak blízko nemôžete byť, potrebujeme viac súkromia,“ poprosil som statného štyridsiatnika. „Len spovedajte ďalej, pán farár. Ja vás nebudem počúvať, veď koho by to zaujímalo.“ Provokačne sa usmeje a ani sa nepohne. Alebo iná odpoveď z tejto kategórie: „Ja tu sedávam celý život, neviem prečo by som si mala sadnúť práve dnes inde. Ak vám to vadí, nájdite si iné miesto.“

VYZNANIA

Vyznávanie hriechov je ťažké. Niet sa čo čudovať. Iná rovnaká alebo aspoň podobná situácia v živote neexistuje. Uvážme predsa, kto z nás príde napríklad na pracovné stretnutie či pozve niekoho na kávu a začne rozprávať o svojich previneniach. Aj keď z času na čas priznáme, že sme pochybili, možno niekoho urazili, v skutočnosti to, o čo sa urputne snažíme, je presný opak - svoje slabé stránky chceme utajiť. A čím viac sa za ne hanbíme, tým úzkostlivejšie sa ich usilujeme maskovať.

Lenže sviatosť zmierenia je práve o úprimnom vyznaní našich vín. Kardinál Martini svojho času rozviedol jednu zaujímavú myšlienku, ktorá sa týka presne tejto časti sviatosti zmierenia. Od spovede som sa posunul k niečomu, čo by som nazval kajúcim dialógom. Zdá sa mi, že je to predovšetkým dialóg s bratom, ktorý reprezentuje Cirkev: teda s kňazom, v ktorom rozpoznávam bezprostredného Božieho zástupcu; dialóg vykonávaný v spoločnej modlitbe, počas ktorej som predložil to, čo som v tom okamihu v sebe cítil: pred Cirkvou a pred Bohom predstavím sám seba takého, aký som. Je zrejmé, že takýto prístup k svätej spovedi zbavuje vyznanie hriechov jeho formálnej podoby a dáva mu podobu novú - osobnú, intímnejšiu. Kardinál Martini berie vo svojej úvahe na zreteľ aj pochopiteľný a prirodzený ostych kajúcnika, preto navrhuje uviesť vyznanie hriechov vzdávaním vďaka, ako to praktizoval i svätý Ignác v Exerciáciách.

Pane, chcem sa ti v prvom rade poďakovať za pomoc, pretože taká a taká vec sa stala, pretože som bol schopný začať komunikovať s tým a tým človekom, pretože sa cítim pokojnejší, prešiel som si ťažkými chvíľami, dokážem sa lepšie modliť. Vo forme dialógu, modlitby a vzdávania chvály treba ďakovať Bohu za to, kto som, za jeho dar. Rozpoznávať pred Bohom, čo mi v tomto období dáva radosť: som spokojný stou a tou vecou, či už z minulosti, alebo zo súčasnosti. Je dôležité, aby z nás pred Pánom vyšli tieto veci von - aby sme rozpoznali jeho dobrotu, moc a milosrdenstvo voči nám.

(pokračovanie v budúcom čísle)